

ספרי" - אוצר החסידים - ליובאוויטש

אוצר החכמה

קובץ
שלשלת האור

שער
ששי

היכל
שביעי

מאמר אנכי מגן לך - תרע"ח

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שלום דובער

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע מליובאוויטש

אוצר החכמה

יוצא לאור בפעם הראשונה מגכי"ק

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

כ"ף מרחשון

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ואחת לבריאה

ה'י' תהא שנת אראנו נפלאות

ארבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

MAAMAR

ANOCHI MOGEN LOCH – 5678

Published and Copyrighted by
"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 493-9250 • (718) 774-7200 • (718) 778-0226

Printed in the U.S.A.

5751 • 1990

נסדר בדפוס „עמפיער פרעסס“
ע"י מרדכי ליב בן פיגא ויוסף יצחק בן ברכה

EMPIRE PRESS

550 Empire Blvd. • Brooklyn, N.Y. 11225 • (718) 756-1473

Fax (718) 604-7633

פתח דבר

על פי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, הננו מו"ל בזה – בפעם הראשונהי מגכ"ק – את המאמר ד"ה אנכי מגן לך אשר לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, והוא מש"פ לך תרע"ח.²

המאמר יוצא לאור בקשר עם יום כ"ף מרחשון שנה זו, במלאות ק"ל שנה³ להולדת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (כ' מ"ח כתר"א – כ' מ"ח תנש"א).

מערכת „אוצר החסידים“

כ"ף מ"ח, ה'תנש"א (ה' תהא שנת אראנו נפלאות) ארבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, ברוקלין, נ"י.

-
- 1) בעת הדפסת ספר המאמרים תרע"ח (תשל"ז. הוצאה שני' עם הוספות – תשד"מ) – לא הי' מאמר זה תח"י.
 - 2) ראה ד"ה אנכי מגן תרצ"ט. וראה גם ד"ה אחרי גוי' דבר ה' תרפ"ד. ד"ה השקיפה תרפ"ט (תש"י). ד"ה אגורה וד"ה אמרת ה' תרצ"ה (כסה"מ קונטרסים ח"ב).
 - 3) ראה בארוכה שיחת ש"פ וירא ט"ו מרחשון שנה זו (תנש"א).

בס"ד ש"פ לך. רע"ח.

אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד. וצ"ל קישור וחיבור אנכי מגן לך לשכרך הרבה מאד מה שייכים הענינים זל"ז, ובעקרים מא"ד פל"ו אי' דע"פ שוה"ד הי' צ"ל שכר המצות ושכר העבודה שכר זמני היינו שכר גבולי, מפני שעבודת האדם היא בהגבלה. שהרי המצות מוגבלים בזמן ומקום וכמו מצות תפילין ביום לא בלילה וכן ציצית עיקר מצותן ביום דכסות לילה פטור מן הציצית. וכן שבת יו"ט פסח סוכות שופר הכל הוא בזמן מוגבל, וכן מוגבלי' במקום וכמו מצות התלויות בארץ ומצות התלויות בבתיים וכה"ג. וכמו"כ המצות מוגבלים בעשייתן וכמו תפילין צ"ל אצבעיים על אצבעיים כו' וכדומה כל המצות ה"ה מוגבלים בעצם עשייתן. ואפי' המצות דחובת הלבבות כמו אהוי"ר ה"ה ג"כ מוגבלים, לבד זאת שהן ג"כ מוגבלים בזמן שהרי א"צ להיות תמיד באהבה היינו בהתגלות האהבה כו'. ויש זמן מיוחד ע"ז כמו זמן התפלה, ואח"כ בכל היום צ"ל רק רושם האהבה בעשיית המצות ועסק התורה כו', הנה עצם האהבה היא מוגבלת כו'. דכתי' ואהבת כו' בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך ובכל לבבך הוא כמה שהלב מכיל כו'. ובכל נפשך הוא הגדלת האהבה שמתפשטת בכל כחות הנפש גם שאינם כלים אל האהבה, דהלב היא כלי אל אהבה כי משכן המדות הוא בלב, אבל שארי אברים והכחות אינם כלים אל אהבה, והגדלת האהבה הוא שהאהבה מתפשטת גם בשארי כחות ואברים, וכמו הריץ לדבר מצוה שזהו מפני יוקר המצוה אצלו, וסיבת יוקר המצוה הוא מפני אהבת ה' וכמ"ש בסש"ב והמקיימן באמת הוא האוהב שם ה' וחפץ לדבקה בו כו'. ומ"מ ה"ז ג"כ רק מה שהכחות יכולים לסבול ולקבל כו'. ואף גם האהבה ובכל מאדך שהיא בלי גבול ה"ה ג"כ בבחי' הגבלה, משום דכללות האדם הוא מוגבל וגם הבל"ג שלו הוא בבחי' הגבלה, והראי' שאינו בשה בכל אדם דמה שבזה הוא בבחי' בל"ג ה"ז בבחי' גבול באחר שלמעלה ממנו כו'. דז"ש בכל מאדך ולא נא' בכל מאד רק בכל מאדך היינו מאד שלך שאצלו הוא בלי גבול כו', מאחר שבאחר הוא בבחי' גבול, הרי אין זה בחי' בל"ג בעצם, כ"א בעצם הוא בבחי' גבול רק שאצלו הוא בבחי' בלי גבול כו'. וצ"ל דזהו בבחי' בכל מאדך הבא ע"י התבוננות, וכידוע דבאהבה עצמיות יש ב' מדרי' הא' שכאה ע"י התבוננות, עם היות שהאהבה היא עצמיות מ"מ ההתעוררות שלה הוא ע"י ההתבוננות בהפלאה ורוממות הא"ס כו' וכמ"ש במ"א. והב' שמצד התגלות עצם הנשמה כלי שום התבוננות כלל כו' (והוא המתגלה בזמן עת רצון למעלה וכמו בר"ה ועשי"ת כו') והאהבה עצמיות שכאה ע"י התבוננות יש בזה חילוקי מדרי' משום דמה שבזה הוא למעלה מהשגה הנה בנשמה גבוה יותר הוא בבחי' השגה כו', וכמו בעולמות הרי ידוע דלגבי עולמות ביי"ע אצי' הוא בחי' טובב, ובפרטיות המדרי' הרי אצי' הוא בחי' התיישבות אורות בכלים וסובב הוא למעלה מאצי' כו'. וא"כ גם בנשמות הרי בעבודה אמיתית דנשמות דבי"ע הנה ההתבוננות* בהאלקות דאצי' צ"ל התעוררות והתגלות האהבה עצמיות כו', ובנשמות דאצי' הוא בבחי' או"פ, ובלי גבול שלהם הוא ע"י ההתבוננות בהפלאה

ההתבוננות: כ"ה בגכ"ק. ולכאו' צ"ל: ע"י ההתבוננות.

ורוממות הא"ס שלמעלה מאצי" כו'. אבל בהאבה עצמיות שמצד עצם הנשמה לכאו' אין בזה חילוקי מדרי' דהנפשות כולם מתאימות המה כו' (ומ"מ צ"ל דגם שמצד* עצם הנשמה אינו דומה בנשמה דבי"ע כמו בנשמה דאצי" כו'). אמנם גם הבל"ג הוא בבחי' גבול מאחר שהאדם הוא מוגבל בעצם כו'. וא"כ הי' צ"ל השכר זמני וגבולי כו'. אך בחסד השי"ת שהוא רב חסד השכר הוא נצחי ובלי גבול, וכדאי' במד"ר נשא תחלת פי"ב ג' דבר* שמע משה מהקב"ה והרתיע לאחוריו כו' א"ל הקב"ה איני מבקש לפי כחי אלא לפי כוחן, ובמד"ר ס"פ פנחס אי' כתי' שדי לא מצאנוהו שגיא כח וכתי' הן אל ישגיב בכחו מי כמוהו מורה כיצד יתקיימו שני המקראות האלה אלא כשהוא מבקש אינו מבקש אלא לפי כוחו וכשהוא נותן לפי כחו, והיינו שגם שכוחו הוא בבחי' גבול ה"ה נותן לפי כחו הבלי גבול כו'. והגם שכחו גם בבחי' הגבול וכמ"ש העה"ק דכשם שכחו בבל"ג כך כחו בגבול כו', הנה מה שאו' שנותן לפי כחו היינו כחו הבל"ג דאל"כ מהו החידוש בזה כו'. וז"ש לך אד' החסד כי אתה תשלם כאיש לפי* מעשהו ולכאו' מאחר שתשלם לפי מעשהו מהו החסד. אך הענין הוא שהתשלום שכר הוא בבחי' בל"ג וזהו החסד כו', ומ"מ הוא לפי מעשהו דבכדי שיומשך בחי' מאד העליון זהו ע"י האהבה דבכל מאדך, דהגם שזהו ג"כ בבחי' הגבלה כו' כנ"ל, מ"מ צ"ל בדוגמא לפי ההמשכה כו'. וכן ע"י המצות נמשך בבחי' א"ס הבל"ג מפני שכן ניתן מלמעלה כו'. ויש במצות ג"כ חילוקים כמו ע"י מצות תפילין נמשך הגילוי דאוא"ס בהד' מוחין (וכידוע בענין הקב"ה מניח תפילין הקב"ה בחי' הכתר כו') וע"י ציצית נמשך בבחי' חכ' כו' וע"י צדקה בבחי' חסד כו', והיינו שיש חילוקים במצות מאין היא ההמשכה ובאיזה מדרי' כו' (והכל בבחי' עצמות א"ס בחי' בל"ג האמיתי כו', וכמו מצות שופר שרש ההמשכה היא מבחי' גבו' דעתיק וסוכה היא בחי' חסד שז"ע ענא דאהרן דבשרשן י"ל הוא בחי' חסד דעתיק כו'). וע"י האהבה דבכל לבבך ובכל נפשך להיות שזהו אהבה מוגבלת נמשך בבחי' האלקות שבא בהגבלה כו', ומצד המצוה בזה ה"ז בבחי' בל"ג, אבל מצד העבודה ההמשכה היא בבחי' גבול רק שיש בזה ג"כ בחי' בל"ג מצד המצוה כו'. וזהו שאתה תשלם לאיש כמעשהו דבמדה שאדם מודד בה מודדין לו כו' ומ"מ לך אד' החסד שהשכר הוא נצחי ובל"ג כו'. וזהו ג"כ שנא' לאברהם שכרך הרבה מאד בבחי' שכר נצחי, וזהו מפני שאנכי מגן לך כו'. דהנה במד"ר במקומו הביא ע"ז מ"ש אמרת ה' צרופה מגן הוא לכל החוסי' בו רב א' לא ניתנו המצות אלא לצרף בהם את הבריות דמה איכפת לו להקב"ה אם שוחט מן הצואר או מן העורף הוי לא ניתנו אלא לצרף בהם את הבריות. ומשמע דע"י הצירוף דמצות הוא מגן לכל החוסיים בו כו'. והנה ענין לצרף הוא הבירור וזיכוך, כי צירוף הוא שברור וזקוק הדבר כו', ובריות ידוע דקאי על נבראים נפרדים כו', והיינו מה שהמצות נתלכשו בדברים גשמים ציצית בצמר גשמי ותפילין בקלף גשמי שעי"ז הוא הבירור של הדברים הגשמים להיות כלים לאלקות כו'. ובפרט הבירור דנה"ב שנעשה ע"י המצות וכידוע דהמצות יש להם סגולה פרטיות לקשר הנה"ב לאוא"ס כו', וגם הכפי' פרטיות שבכל מצוה וביותר במצות

שמצד: כ"ה בגכ"ק. ולכאו' צ"ל: דהאבה עצמיות שמצד.

דבר: כ"ה בגכ"ק. ולכאו' צ"ל: „דברים“.

לפי: כ"ה בגכ"ק. ובכתוב „לאיש כמעשהו“, וכן הועתק לקמן.

מאמר - אנכי מגן לך תרע"ח / שניאורסון, שלום דוב בר בן שמואל [עמוד 5] {128414}

הצדקה וכמ"ש משפט וצדקה ביעקב כו' שצ"ל משפט בצדקה דעיקר מצות הצדקה הוא שיהי' שופט א"ע מהדברים המותרים ויתן לצדקה, לא שיענג א"ע בכל התענוגים ומה שהוא אצלו מותר לגמרי יתן לצדקה, כ"א שישפוט וימנע א"ע מהמותרות וזה יתן לצדקה כו' שעיי"ז מתברר המדות טבעיים דנה"ב כו', וצדקה כוללת כל המצות וכמ"ש וצדקה תהי' לנו כו', דכל המצות נעשה ע"י בירור וזיכוך דהנה"ב וע"י הצירוף דמצות הוא בחי' מגן כו'. ואח"ז אי' במד"ר ד"א אמרת ה' צרופה זה אברהם שצירפו בכבשן האש, מגן הוא אנכי מגן לך. והענין הוא דהנה קיים אאע"ה את כל התורה שלא* ניתנה, ולפ"ז צ"ל מהו ההתחדשות דמ"ת מאחר שקיים אברהם כו'. אך הענין דמצות דהאבות לא היו מצות מעשיות שהרי עדיין לא ניתנה התורה, וגם כמה מצות שלא הי' עדיין אפשר להיות דהרבה מצות תלויות ביצי"מ כו', רק זהו שקיימו המצות ברוחניות. והענין הוא דהנה באברהם כתי' הלך ונסוע הנגבה הלוך ונסוע הוא רצוא ושוב כו'. דהנה עבודת האדם הוא ברצו"ש דוקא, להיות כי האור והחיות האלקי המחי' את העולמות הוא בבחי' רצו"ש וכמ"ש והחיות רצו"ש דקאי ג"כ על החיות האלקי שהוא ברו"ש, כי א"א להיות ההתחברות רק בדרך רו"ש, שהרי הגשמי הוא באין ערוך לגבי האלקות, ע"כ א"א שהחיות האלקי יהי' בבחי' התיישבות ממש, רק בדרך רו"ש דוקא. וכמו חיות הנפש בגוף שהוא בבחי' רו"ש שזהו דפיקא דליבא שדופק בב' דפיקות בהסתלקות והתפשטות כו', מפני שהנפש והגוף הוא רוחני וגשמי א"א להיות התחברות שלהם רק בדרך רו"ש כו', כמו"כ החיות האלקי בעולמות הוא בבחי' רו"ש כו', ומאחר שהחיות הוא בבחי' רו"ש ע"כ צ"ל עבודת הנבראים לקבל את החיות, וכן שבעבודתם ימשיכו את האור והחיות כו' צ"ל בבחי' רו"ש דוקא כו'. אמנם עיקר ענין רו"ש הוא בבחי' אור הסובב, דהרי האור דממכ"ע ה"ה עכ"פ בבחי' התיישבות ובבחי' גילוי בכלים ושייך בזה השגה כו' ומבשרי אחזה כו', ושייך בזה דביקות שנדבק ממש בהאור האלקי כו', אבל מה שהוא רק בדרך רו"ש זהו בבחי' אור הסוכ"ע שלמעלה מבחי' הכלים כו'. ולכן יש הפרש בין רו"ש דממכ"ע להרו"ש דסוכ"ע, דבהאור דממכ"ע הרי גם בהרצוא האור הוא מ"מ בתוך הכלי שהרי הוא מחי' את הכלי כו', והשוב הוא בבחי' התיישבות ממש שמאיר בגילוי בבחי' פנימיות בתוך הכלי כו' רק שמיד הוא בבחי' רצוא והסתלקות כו' אבל מ"מ הכל הוא בתוך הכלי כו', משא"כ בבחי' סוכ"ע הרי הרצוא הוא בבחי' סילוק ובבחי' הבדלה לגמרי והשוב הוא רק בדרך אחיזה בכלי לא בבחי' התיישבות שהרי הוא למעלה מבחי' הכלים כו'. ולכן הרו"ש דסוכ"ע נק' מטי ולא מטי דהיינו נוגע ואינו נוגע, דגם השוב הוא רק בבחי' נוגע לבד, ואינו נוגע הוא שבהרצוא אינו גם בבחי' נגיעה בהכלי כו'. וכמו"כ בעבודה יש הפרש גדול בין הרו"ש דממכ"ע והרו"ש דסוכ"ע כו', דהרצוא בבחי' ממכ"ע שחפץ בהגילוי אור, והיינו שאין רצונו בשום דבר רק כל חפצו ורצונו הוא שיהי' גילוי האור האלקי כו'. ובזה יש כמה אופנים, אם שחפץ באלקות מפני שקרבת אלקי' לי טוב שטוב לו הדבר ורוצה את הגילוי לעצמו כו' שזהו ג"כ עבודה טובה רק שהוא בבחי' ישות ומורגש הנק' אהבת עצמו כו', או שרוצה בהגילוי מצד האלקות ר"ל לא מפני שלו טוב רק מצד האלקות כו', והיינו שפעל בעבודתו שהוא אוהב את ה' וחפץ בהגילוי דאלקות

כו' (ועמ"ש מזה בד"ה מן המצר רע"ח), אבל כללות ענינו הוא שרוצה בהגילוי אלקות כו'. והשוב הוא שמרווה צמאנו בהגילוי והוא בעסק התורה שאח"כ שמאיר לו אור התורה והוא האור האלקי כו' שבזה מרווה צמאנו כו'. אמנם הרצוא דסוכ"ע הוא שרוצה להכלל באוא"ס, לא שחפץ בהגילוי אור כ"א להיכלל בעצמות אוא"ס כו', ומה שרוצה להיכלל אין זה מפני שזה טוב לו ובזה ימצא מציאותו אדרבא יתבטל בזה מכל מציאותו וכמ"ש בסש"ב פיי"ט דהגם שתהי' אין ואפס ותתבטל שם מציאותה לגמרי ולא ישאר ממנה מאומה ממהותה ועצמותה הראשון אעפ"כ זה רצונה וחפצה בטבעה כו', והשוב הוא בחי' ביטול הכלי והיינו שע"י גילוי האור מתבטל בעצמותו שאינו יכול להיות בבחי' רצוא וע"כ הוא בבחי' שוב בביטול כל עצמותו להיות רק למטה ולעשות כלים לאלקות כו'. ולמעלה מזה הוא שהשוב בכדי ליחדא קוב"ה ושכינתי' בתחתונים כו' וכמ"ש בסש"ב פיי"ט לא לרוות נפשו הצמאה אלא כדפי' בתקונים איזה חסיד המתחסד עם קונו עם קן דילי' כו'. ונמצא דהרו"ש דסוכ"ע הוא לא לעצמו כלל שהרצוא הוא בבחי' התכללות ובבחי' יציאה מעצמותו כו', והשוב הוא בבחי' ביטול הכלים, או שהגילוי הוא לא לרוות נפשו הצמאה כ"א לייחדא קוב"ה ושכינתי' בתחתונים כו'. וזה הי' עבודת אברהם שהי' תמיד ברו"ש היינו בבחי' רו"ש דסוכ"ע שזהו עבודה בבחי' מס"נ כו', ולכן גם למטה בגשמיות לא הי' בשביל עצמו כלל והי' כמותר בעיני עצמו, ולכן השפיע הכל לזולתו שחשיב אותו יותר טוב ממנו, והוא הי' כמותר לגמרי שאינו צריך לעצמו כלל כו', והכוונה פנימית הי' שבזה הודיע אלקותו בעולם שאמר ברכו למי שאתם* משלו לא משלי אכלתם אלא ממי שאמר והי' העולם כו' ופרסם אלקותו בעולם כו'. וכן בעבודתו הי' בביטול במציאות ^{ענין החכמה} לגמרי כו', וכ"כ הי' הביטול שלו עד שהי' בבחי' מרכבה שהחליף מקום מדת החסד וכמ"ש הפרדס בשם ס' הבהיר אמרה מדה"ח לפני הקב"ה כל ימי היות אברהם בארץ לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי שהרי אברהם עומד ומשמש במקומי כו', הרי החליף מקום מדה"ח כו'. וזה הי' קיום המצות שלו, להיות דמצות הן ג"כ בבחי' רו"ש בבחי' העלאה והמשכה כו', ולזאת ע"י עבודתו ברו"ש דבחי' סוכ"ע בזה קיום* כל המצות כו'. וכן יצחק בחפירת בארות ויעקב בעובדות דמקלות דהכל הי' עבודה בבחי' מס"נ ובזה קיימו המצות כו'. אמנם המצות שניתנו כמ"ת א"צ מס"נ רק בעשיית המצוה בפו"מ ממשיכים את האור כו', ומצות צריכות כוונה היינו הכוונה דקבלת עומ"ש לקיים רצונו ית' שנצטווה בעשיית המצות וצריך לקיים רצונו ית', וצ"ל שמחה של מצוה והוא ששמח בזה שמקיים רצונו והוא עבד המלך מלכו ש"ע כו'. וגם הכוונה פרטיות שבמצוה כמו במצות תפילין לשעבד הלב והמוח לאלקות וגם בהכוונה פנימית בהמצוה למעלה אין כ"ז בבחי' מס"נ כו', דבעבודת המצות א"צ למס"נ רק לקיום המצוה בפו"מ כו'. ועוד הפרש יש דאברהם אע"ה הרי הי' עבודתו מצ"ע וע"כ לא הגיע רק עד שרש הנבראי' כי הנברא מצ"ע אינו יכול להגיע למעלה משרשו ומקורו כו'. והראי' מהמעין עין עיטם דאי' בגמ' ש"מ מעין עין עיטם גבוה מקרקע העזרה ד"ג אמה, דהמקוה דכה"ג הי' ע"ג הפתח וכל הפתחים שבעזרה היו ד' אמה ושיעור מקוה הוא אמה על אמה ברום ג' אמות ומזה

שאתם: כ"ה בגכ"ק. ולכאו' צ"ל „שאכלתם“.

קיום: כ"ה בגכ"ק. ולכאו' צ"ל „קיים“.

מוכח שהמעין הי' גבוה מקרקע העזרה ר"ג אמה, ואם הי' באפשר שילך מעצמו למעלה מגובה מקורו אין ראי' שהי' גבוה ר"ג אמה, אלא מוכח שכל דבר א"א לו לילך מעצמו למעלה ממקורו, וא"כ אברהם שהי' עבודתו בכח עצמו הגם שהי' במס"נ לא הגיע רק עד שרש הנבראים כו'. והגם שהי' שרשו באצי' הנה בירידת נשמתו למטה בבחי' אתה בראת כו' הי' בבחי' בריאה כו' וכמ"ש בזהר באד"ר דקל"ח ע"א אברהם אברהם פסיק טעמא בגווייהו משה משה לא פסיק טעמא כו' ובאגה"ק סי' טו בענין ואנכי עפר ואפר דאהבתו למטה הי' באין ערוך לגבי האהבה העליונה דבחי' חסד דאצי' כו', רק זה הי' בתחלה אך כשנאמר לו לך לך שזהו לשרשו ומקורו נתעלה בבחי' אצי' כו'. אמנם הרי גם אצי' הוא בחי' גבול וכמ"ש בעה"ק והגבול הנמצא ממנו תחלה הן הכלים דאצי' כו', וגם האורות דאצי' הן שבאו בבחי' מדה וגבול כו' ולכן אצי' הוא בחי' ממוצע בין אוא"ס ונבראים כו'. וי"ל דאברהם בעבודתו במס"נ הגיע גם בבחי' אוא"ס שלמעלה מאצי' כו', אבל כ"ז הוא בבחי' חיצוניות דאוא"ס בחי' שרש ומקור ההשתל' כו' אבל מצות שניתנו במ"ת אנו מברכין אשר קדשנו במצותיו אשר בחי' תענוג עליון מל' באשר* כי אשרוני כו', וקדשנו בחי' קדש העליון כמ"ש ואנשי קדש תהיון לי כו' (עמ"ש בד"ה עשה לך תיבת עצי גפר, רע"ח), ובמצותיו הן המצות שלמעלה הקב"ה מניח תפילין הקב"ה מתעטף בציצית כו', והיינו שזהו שניתנו במ"ת בבחי' מתנה לא באתעדל"ת אתעדל"ע כו' שהמשכה היא בבחי' אין ערוך כו'. וזהו שאמרז"ל ע"פ לריח שמניך טובים כל המצות שעשו האבות ריחות היו אבל אנו שמן תורק שמך דברים שמוריקין מכלי אל כלי פי' ריח הוא רק הארה לא עצם הדבר כו' אבל אנו שמן תורק כו' בחי' עצמית כו', נמצא הגם שקיים א"א כל התורה כו' יש בזה הפרש בבי' ענינים הא' דקיים* המצות שלו הי' במס"נ דוקא, ובקיום המצות דעכשיו א"צ מס"נ רק לקיים רצונו ית', הב' דגם במס"נ שלו לא המשך רק בחי' חיצוניות וע"י המצות שניתנו לנו ממשיכים בחי' עצמות א"ס כו'. אך זהו ע"פ שוה"ד, אמנם בחסד השי"ת בחי' רב חסד גם באברהם הי' השכר בבחי' נצחי שעז"א שכרך הרבה מאד בבחי' בל"ג כו', והוא מפני כי אנכי מגן לך שמבחי' אנכי נמשך להיות מגן לך, לכן כשם שבמצות אשר קדשנו במצותיו נמשך מבחי' עצמות א"ס מפני שהן מבחי' אנכי וכמ"ש אנכי ה' אלקיך בחי' אנכי מי שאנכי כו', כן בעבודתך הגם שזהו מצ"ע והוא בבחי' גבול כו' מ"מ אנכי מגן לך ומשו"ז שכרך הרבה מאד בבחי' נצחי כו', וזהו ע"י שצירפו בכבשן האש. והענין דהנה כי מנסה ה' אלקיכם אתכם לדעת כו', דענין הנסיון הוא שמעלים ומסתיר ביותר על האור האלקי וכמו מדוע דרך רשעים צלחה וההולכים בדרך התורה והמצוה צריכים להטריח הרבה בעבודה ויגיעה עצומה כו' ועמד בנסיון שלא להרהר ח"ו, ובד"כ ריבוי המניעת ועיכובים על קיום המצות ובפרט בזמן הגלות שההעלמות וההסתרים הם ביותר שמונעים ומעכבים מאד, ומ"מ עומד בנסיון לעמוד נגד כל מונע כו' עז"א כי מנסה ה' אלקיכם אתכם שעושים כמה נסיונות וצריכים לעמוד בנסיון כו'. והכוונה בזה הוא לדעת כו' היינו לבוא לבחי' הדעת שהוא ההכרה באלקות וההרגשה להיות האור האלקי נרגש אצלו כו'. שהדעת הוא לא בהדרגת ההשגה כו',

באשר: כ"ה בגכ"ק. ולכאוי' צ"ל „באשרי“.

דקיים: כ"ה בגכ"ק. ולכאוי' צ"ל „דקיום“.

דבהשגה יש כמה מעלות ומדרי' שמתעלה מהשגה זו להשגה עליונה כו' דכ"ז הוא בהדרגה כו', אבל ענין ההכרה ה"ז כמו בחי' הראי' שאין זה בהדרגה לגבי השגה כו'. וע"י הנסיון בא לבחי' הדעת שהיא עלי' שלא בהדרגה כו', והטעם שע"י הנסיון מתעלה כ"כ הוא מפני שההסתר הוא מבחי' התהו, שכן הוא בכל ההעלמות והסתירים שהן משבה"כ דתהו כו', שהרי היש הגשמי זהו העלם והסתר על אלקות. ולכן קודם חטא עה"ד לא הי' העולם גשמי ולא הי' מעלים על אלקות דעיקר שכינה בתחתונים היתה שהי' גילוי אלקות למטה כו'. וע"י חטא עה"ד נעשה העולם גשמי ומעלים ומסתיר כו' וידוע דחטא עה"ד ושבה"כ הוא ענין א' כו'. והנסיון שהוא העלם גדול ביותר זהו מפני שהוא מתהו ממדרי' עליונה יותר דכל הגבוה גבוה יותר נופל למטה מטה ביותר כו', וא"כ יש בזה ניצוץ גדול וגבוה יותר כו', וע"י שעמד בנסיון מתבטל ההסתר ומאיר הניצוץ שבזה כו' וע"כ מתעלה עי"ז שלא בהדרגה כו'. וכמו שע"י מאכל הגשמי מתוסף חיות בקדושה דחמרא וריחא פקחין כו' שזהו מהניצוץ דתהו דלא על הלחם לבדו כו' כי על כל מוצא פי ה' שזהו בחי' הניצוץ שבו כו'. רק שבזה העלי' הוא בהדרגה היינו בהשגה עליונה יותר כו', ובהנסיון שיש בזה ניצוץ גדול יותר נעשה העלי' שלא בהדרגה כו'. וזהו ג"כ באברהם ע"י שצירפו בכבשן האש שזהו מס"נ מצד הגוף שהרי לא ידע שינצל והלך לישרף כו', וכן כל הנסיונות שלו היו במס"נ מצד הגוף כו' והמס"נ שבגוף מגיע למעלה יותר ממס"נ דהנשמה כו' והיינו לפי שהגוף הוא מבחי' התהו כו'. וזהו דבכדי שיהי' מ"ת הי' צ"ל מקודם גלות מצרים שהוא שעבוד הגוף וכת' וגם אני שמעתי את נאקת בניי כו' שזהו מל' נאקת חלל כו' דהיינו משעבוד הגוף דוקא כו' וכת' ותעל שועתם אל האלקי' מן העבודה כו' מן העבודה דוקא כו' ועי"ז הי' מ"ת כו'. וכן על לעתיד בבכי יבואו ובתחנונים אובלים דלעתיד יהי' גילוי טעמי תורה שזהו עיקר הגילוי דמשיח והוא עיקר הקבלת שכר האמתי כו', והוא ע"י הבכי דוקא שז"ע מים תחתונים בוכין כו', וכמ"ש ובלילה שירה עמי שירה הוא בחי' תגא דאורייתא בחי' טעמים שבתורה כו' והוא ע"י לילה דוקא שהגלות נמשל ללילה בריבוי החשך בהעלמות והסתרים כו' וע"י שעומדים בנסיון להיות שלם בקיום התומ"צ עי"ז שירה עמי גילוי בחי' טעמי תורה כו'. וכמו"כ באברהם ע"י שנתנסה בעשר נסיונות בבחי' מס"נ מצד הגוף עי"ז הגיע לבחי' עצמות א"ס כו'. ולכן באמת התחלת יחוד עליון דמ"ת הוא מאברהם כמ"ש בלק"ת מהאריז"ל. וזהו אמרת ה' צרופה זה אברהם שצירפו כו' ועי"ז מגן הוא כו', דכשם שע"י הצירוף דמצות מגן הוא לכל החוסים בו כמו"כ הוא בצירוף דאברהם, רק שהצירוף דמצות אינו במס"נ ובאברהם הי' זה במס"נ בפו"מ ועי"ז אנכי מגן לך כו'. וענין המגן הוא כמ"ש כמגדל דוד צוארך כו' אלף המגן תלוי עליו, שהמגן הוא לאלף דוד והיינו בבחי' נצחית, דבכ"מ שנא' לאלף הוא נצחי וכמו ועשה חסד לאלפים דהיינו לעולם כו', והיינו בחי' ההמשכה דא"ס הבלי גבול כו', וזהו כמגדל דוד דמגדול הוא ל' גדלות וע"ד שבאברהם נא' ואעשך לגוי גדול ואי' במד"ר ומנח לא העמדת ע' אומות א"ל אותה אומה דכת' בה ומי גוי גדול ממך אני מעמיד כו'. ולכאור' מהו שנש"י נק' גוי גדול והלא ואתם המעט מכל העמים כו' אך זהו שהן דבר גדול למעלה ע"י התורה כו', דהנה"ה השקיפה ממעון קדשיך מן השמים וברך את עמך ישראל, שמים הוא אש ומים או שא מים דמים הוא בחי' ח"ע והיינו בחי' התורה ועז"א השקיפה כו' מן השמים ואז וברך את עמך

ישראל שישראל נראים לדבר חשוב וגדול, מפני השגת התורה וקיום התורה כו'. ומהו
 הגדלות ע"י התורה הוא בחי' גדול הוי', וכמ"ש ואתם הדבקים בהוי' אלקיכם שע"י
 התורה ה"ה דבקים בהוי' כו', וזהו לבנ"י עם קרובו דקודם לזה או' וירם קרן לעמו שהו"ע
 תומ"צ כמ"ש במ"א ועז"א לבנ"י עם קרובו היינו לגבי ש' הוי' דבשם אלקים כתי' אשר לו
 אלקים קרובים אליו הוא קרוב לאלקים אכ"כ אלא אלקים קרובים אליו כו' ולגבי ש'
 הוי' א' לבנ"י עם קרובו כו', וזהו הגדלות בחי' גדול הוי' דש' הוי' הוא שם העצם וגם
 מאיר בזה בחי' ולגדולתו אין חקר כו'. ומ"ש כמגדל דוד הוא שיהי' הגילוי בבחי' מל'
 שגם בחי' המל' יהי' בבחי' הגדלה כו', וזהו ג"כ ענין אלף המגן שדרשו על משה שע"י
 ניתנה התורה לאלף דור היינו עם התתקע"ד דורות שנקמטו, והוא שע"י התורה נמשך
 מבחי' עצמות א"ס שז"ע המגן כו'. וזהו אנכי מגן לך שע"י שנצטרף בעשר נסיונות אנכי
 מגן לך כו' ולכן שכרך הרבה מאד בבחי' בלי גבול דכשם שבמצות נא' רחבה מאד שהן
 כלים רחבים לקבל בחי' מאד העליון הבלי גבול כו' וכדאי' במד"ר לכל סיקוסים חוץ
 מד"א שאין לו סיקוס ואיזה זו התורה דכתי' ארוכה מארץ מדה כו', והרי התורה היא
 בבחי' מדה וגם המצות הן בבחי' מדה וגבול כו', ומ"מ ארוכה מארץ מדה ורחבה מצותך
 כו' שנמשך בחי' מאד הבל"ג כו', כמו"כ שכרך הרבה מאד בבחי' בלי גבול כו'. וצ"ל
 דמ"ש"א ריחות היו זהו בהמצות שעשו מצ"ע בעבודתם במס"נ כו'. אבל בחסד ה' ע"י
 הנסיונות המשיכו ג"כ מבחי' עצמות א"ס כו'. וזהו אנכי מגן לך דמבחי' אנכי מי שאנכי
 נמשך בחי' מגן לך בחי' אלף המגן כו', ולכן שכרך הרבה מאד בבחי' נצחי ובחי' בלי
 גבול כו'.

דהנה: כ"ה בגכ"ק. ולכאו' צ"ל: דהנה כתיב.

אוצר החכמה

